

Образац 3

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ

ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ

Кнеза Вишеслава 1, Београд

ИЗВЕШТАЈ О ПОДОБНОСТИ МАСТЕР РАДА ЗА ОДБРАНУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ 1. Датум именовања (избора) комисије: 02.04.2019. 2. Састав комисије: 1. др Невена Васиљевић , ванредни професор, Шумарски факултет Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура) 2. др Борис Радић , ванредни професор, Шумарски факултет Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура) 3. др Дејан Скочајић , доцент, Шумарски факултет Универзитета у Београду (Ужа научна област: Пејзажна архитектура и хортикултура)
II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ 1. Име, име једног родитеља, презиме: Марјана, Милован, Селаковић 2. Датум и место рођења, општина, држава: 03.07.1994., Ваљево, Србија 3. Студијски програм основних студија које је кандидат завршио: Пејзажна архитектура и хортикултура 4. Датум завршетка основних студија: 29.09.2017.
III НАСЛОВ МАСТЕР РАДА „Карактер предела Вршачких планина: предеоно-обликовна правила уређења“
IV ПРЕГЛЕД МАСТЕР РАДА Мастер рад дипл. инж. Марјане Селаковић , под насловом „Карактер предела Вршачких планина: предеоно-обликовна правила уређења“ обухвата укупно 111 страница текста. У раду има 73 слике, 18 табела. Списак коришћене и цитиране литературе износи 36 наслова публикација, као и 11 електронских извора. Обрађени текстуални материјал подељен је у 7 поглавља и то: 1. Увод (1. страна), 2. Увод у ком су дефинисани проблем и предмет рада, циљ и метод рада (3. стране), 3. Теоријске основе (од 6. – 24. стране) 4. Метод рада (страна 26.), 5. Материјал истраживања – Карактеристике истраживаног подручја (стране 29. – 31.), 6. Резултати рада и дискусија (стране 50. – 94.), 7. Закључци (страна 106.), 8. Литература (108. – 111.) и Прилози (1. – 6.).
V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА МАСТЕР РАДА Предмет истраживања у мастер раду дипл. инж. Марјане Селаковић је карактер предела Вршачких планина на основу ког се тумачи и интерпретира културни идентитет овог простора. У истраживачком смислу, циљ овог рада је да применом методе карактеризације предела утврди вредности предела, односно носиоце идентитета, које треба да буду основа за формирање морфолошко-еколошких и предеоно-обликовних правила уређења. У ширем контексту, циљ овог рада се може сагледати и кроз примену Европске конвенције о пределу на локалном нивоу. У Уводном поглављу дефинисан је предмет и проблем рада, основни циљеви и хипотезе. Предмет мастер рада је карактер предела вршачких планина а проблем је најшире сагледан кроз непостојање

модалитета за интерпретацију карактера предела и вредности културних предела у национално законодавство. Зато се на примеру културног предела Вршачких планина истражује модалитет примене холистичке методе карактеризације предела у процес планирања и уређења (као и изградње) простора. У раду се истражују могућности дефинисања правила уређења и грађења у складу са Законом о планирању и изградњи (Сл. гласник РС бр. 72/09, 81/09 - исправка, 64/10 – УС и 24/11). Полазећи од тога да стабилни и квалитетни предели представљају основу, али и индикатор одрживог просторног развоја, у раду је постављена **хипотеза** да је на основу утврђеног карактера предела тј. применом методе карактеризације предела могуће формирати правила уређења простора чија реализација у пракси може да обезбеди свеобухватну заштиту, унапређење али и адекватно коришћење културних предела.

На основу прегледа досадашњих истраживања савремене примене методе карактеризације предела, и утврђивања и оних елемената који су носиоци духа места, као и на основу анализе студије којом је регија вина Алто Дуеро (Португал) номинована за Светску културну баштину („*World heritage nomination of Alto Douro Wine Region*”, 2000, UNESCO) у поглављу **Теоријске основе**, кандидат је дефинисао основне појмове који чине окосницу рада, а то су: културни предео, карактер предела, карактеризација предела, квалитет, осетљивост и заштита предела.

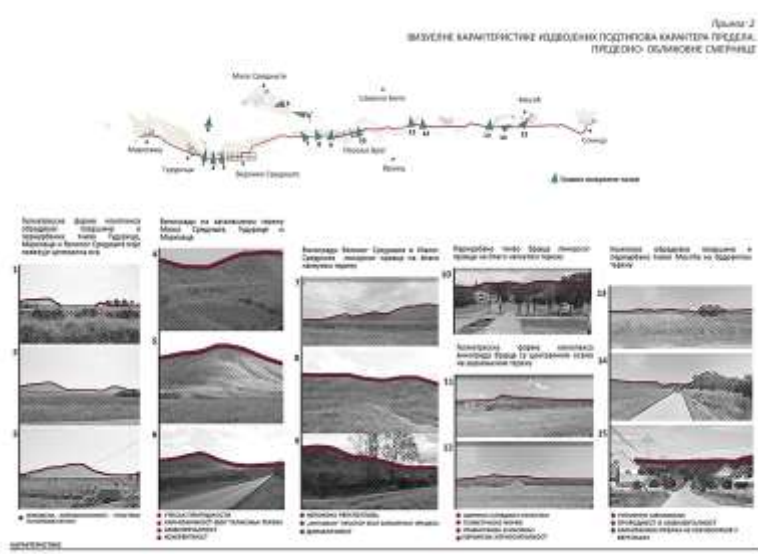
У поглављу **Метод истраживања** описани су истраживачки поступци: коришћен је скуп метода заснованих на индуктивно-дедуктивном приступу кроз прикупљање и обраду примарних и секундарних података пролазећи тиме кроз сет корака. У првој фази је извршена обрада доступних историјских студија и карата, као и података из ППППН Вршачки Виногради. У другој фази, након примене методе карактеризације предела на ширем подручју истраживања и утврђених карактера предела, анализирани су носиоци карактера предела кроз композицију и конфигурацију структуре предела, и на крају је, на основу стања карактера предела, визуелне дисфункције и функционалне застарелости, утврђена дијагноза предела. Посебан део студијског и теренског истраживања је везан за идентификацију чиниоца духа места (*genius loci*). Формирана је интуитивна мапа индикатора духа места на основу које је спроведена анкета са 150 локалних становника. На тај начин је сагледан социо-културни аспект, а добијени подаци о ставовима корисника предела послужили су у формирању стратегије планирања предела (поновно стварање, рестаурација, конзервација или појачање) као и дефинисању морфолошко – еколошких и предеоно-обликовних смерница које интегришу потребе локалног становништва и капацитета предела, у циљу очувања и унапређења његовог карактера (Слика 1).

У поглављу **Резултати рада** дат је приказ резултата индуктивног и дедуктивног истраживачког приступа. Резултат индуктивног приступа су: дефинисана и картографски приказана три обрасца предела од којих је културни образац интерпретиран кроз све релевантне факторе утицаја који су га обликовали кроз дуг временски период трајања; дефинисани и табеларно приказани фактори утицаја на поједине предеоне елементе културног предела; процењена вредност елемената културног предела на основу: историјске читљивости, присуства сведочанства традиције, размене знања и вештина, размена духовних вредности, визуелног идентитета и степена очуваности; дефинисано седам типова карактера предела ширег истраживаног подручја (у оквиру граница ППППН Вршачке планине) и седам подтипова карактера предела ужег истраживаног подручја (Вршачке планине). Резултат индуктивног приступа је и детаљан опис структуре типова карактера предела кроз композицију и конфигурацију, дијагнозу стања карактера предела. Дедуктивни приступ, који је претходио дефинисању правила уређења предела, може се сагледати кроз систематизацију предлога предеоне стратегије у односу на вредности типова карактера предела.

На основу утврђених вредности карактера предела и Анкете која је спроведена, кандидат доноси закључак да је дух места присутан и веома изражен на истраживаном подручју. Елементи који га обликују су положаји са визуелним ефектима који се мењају у зависности од локалитета, а просторна динамика је најснажнија сила која синтетише природне и културне елементе побуђујући духовност и дајући осећај припадања локалним становницима. Ови резултати су интерпретирани у виду

На основу карактеристика простора које су издвојене у Закону о планирању и изградњи, кандидат се бави правилима уређења предела и дефинише их на основу добијених резултата о морфолошким, еколошким, историјско - амбијенталним, естетским и другим карактеристикама подручја који су носиоци идентитета и карактера културног предела. У смерницама и стратегијама се кандидат позива на Закон о планирању и изградњи и на Просторни план подручја посебне намене предела изузетних одлика „Вршачке планине“ (2020). За шумско, водно, пољопривредно и грађевинско земљиште су дефинисана морфолошко - еколошка правила уређења која даљи просторни развој усмеравају ка унапређењу предеоне стабилности и очувању историјских образаца. Предеоно обликовна правила уређења су табеларно и графички приказана за сваки издвојени подтип карактера предела.

Резултати рада су приказани кроз фото документацију, тематске картографске прилоге и концептуална (функционална и структурна) графичка решења.

Слика 2. Предлог правила уређења (Вршац)

У мастер раду под насловом: насловом „**Карактер предела Вршачких планина: предеоно-обликовна правила уређења**“ кандидаткиња дипл. инж. **Марјана Селаковић** се бави актуелном темом имплементације Европске конвенције о пределима на локалном нивоу. Дефинисањем основних вредности карактера предела на ширем истраживаном подручју, које обухвата и део културног предела Вршачки виногради, утврђена су правила уређења предела на простору седам подтипова који представљају носиоце културног идентитета (духа места).

У раду је коришћена и добро интерпретирана сва неопходна документација (савремена и историјска грађа). Рад је писан јасним стилем и језички коректно, а у складу са природом истраживања и примењеним методама. Распоред материје има логичан редослед. Техника израде графичких прилога веома јасно илуструје резултате свих методских поступака који су примењени у раду, а

усклађена је и с пропозицијама правилника о изради просторних и урбанистичких планова. На основу анализе и вредновања резултата рада Комисија сматра да у мастер раду дипл. инж. Марјана Селаковић обрађује актуелну тему, да су истраживања методолошки добро постављена, а да добијени резултати оправдавају предузета истраживања. У том смислу овај мастер рад представља вредан и самосталан рад. Имајући у виду све наведено, Комисија констатује да мастер рад дипл. инж. Марјане Селаковић под насловом „Карактер предела Вршачких планина: предеоно-обликовна правила уређења“ има све потребне елементе и може бити прихваћен као мастер рад.
VII КОНАЧНА ОЦЕНА МАСТЕР РАДА: 1. Да ли мастер рад садржи све битне елементе и да ли је написан у складу са насловом рада: ДА
2. Недостаци мастер рада и њихов утицај на резултат истраживања: У раду постоје мањи недостаци техничке природе (словне грешке и сл.).
VIII ПРЕДЛОГ: На основу укупне оцене мастер рада, Комисија предлаже да се мастер рад прихвати и да се кандидату одобри одбрана.

ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

Др Невена Васиљевић, ванредни професор
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Борис Радић, ванредни професор
Шумарског факултета Универзитета у Београду

Др Дејан Скочајић, доцент
Шумарског факултета Универзитета у Београду

НАПОМЕНА: Члан комисије који не жели да потпише извештај јер се не слаже са мишљењем већине чланова комисије, дужан је да унесе у извештај образложење односно разлоге због којих не жели да потпише извештај.